

I Anledning af, hvad der er sat under Forhandling, skal jeg bemærke, at med Hensyn til § 1 Nr. 2 har, som det vil sees, Fleertallet stillet et Vædringsforslag, som gaaer ud paa, at Høiden i Værelset kun skal være $3\frac{1}{2}$ Alen; jeg derimod har sluttet mig til Udkastet, saaledes som det foreligger, og troer, at 4 Alen er den rette Høide. Afgjørelsen af, hvad der her er det Rette, er naturligviis en Skjøns- sag; det er aabenbart, at man faaer bedre Luft i et Locale, naar Høiden er 4 Alen, end naar den er $3\frac{1}{2}$ Alen; jeg er overbevist om, at baade den ærede Ordfører og Udvalgets Fleertal i den Henseende ere enige med mig, men de gaae ud fra den Betragtning, at idet Bygningen bliver høiere, bliver den ogsaa dyrere, men det er jo et Skjøn, hvor Grændsen egentlig bør ligge. Vil man ved Opførelsen af Boliger ikke tage Hensyn til Andet, end at de skulle være saa billige som mulige, saa ligger Grændsen under $3\frac{1}{2}$ Alen; man har jo mangfoldige Boliger, hvor Høiden er 3 Alen, og man kunde jo isaafald blive staaende ved den Høide, men det Hele er, som sagt, en Skjøns- sag, og jeg troer, at 4 Alen er en passende Høide; og at det ikke er mindre fornødent for de fattige Familier, der beboe saadanne Leiligheder, er jo aabenbart; thi der er mange flere Betingelser tilstede, hvorved Luften bliver slettere, end hos de Folk, som kunne skaffe sig de Bequemmeligheder, som den fattigere Klasse maa undvære. Hvad angaaer § 1 Nr. 4, har jeg principalt sluttet mig til Udkastet. Ved første Behandling udtalte jeg de Grunde, som efter min Formening talte for den Bestemmelse, der er optaget, at for Eftertiden skal der ligesaa lidt i Kjøbstæderne som i Kjøbenhavn indrettes nye Beboelseskjeldere; men jeg troer ogsaa, at man vil komme til et ret hensigts- mæssigt Resultat ved det Forslag, jeg har til- ladt mig at stille subsidiairt; det er saaledes, som Bestemmelsen var i Udkastet, da det blev forelagt Landstinget, og overeensstemmende med den Bestemmelse, der blev optaget i den provisoriske Bygningslov for Kjøbenhavn af 17de Mars 1854. Deri er nemlig den Ind- frænkning, at det kun er Kjeldere i Gader under 10 Alen i Bredden, der ikke maae ind- rettes til Beboelse, og det forekommer mig, at

i saa smalle Gader, omtrent halv saa brede som denne Sal, hvor der maaste ere høje Bygninger paa begge Sider, der falder Lyset saa uheldigt ned i disse Kjeldere, og Luften er i de smalle Gader saa lidet i Bevægelse, at disse Kjeldere umuligt kunne afgive Beboels- seleiligheder, der kunne siges at være forsvar- lige. Det er denne Indfrænkning, jeg troer der ialtsald maa gjøres med Hensyn til Tillæ- delsen til Beboelseskjelderne. Jeg vil derfor tillade mig ogsaa at anbefale det subsidiaire Forslag til Forsamlingens Opmærksomhed, hvilket jeg troer ikke fordrer Meer i sanitair Henseende, end man meget vel kan indrømme. I de andre Poster er jeg enig med Udvalgets Fleertal og skal henholde mig til, hvad der er udtalt af den ærede Ordfører.

Bale: Jeg skal i al Korthed anbefale de to af mig stillede smaa Vædringsforslag, der gaae ud paa noget Andet, end de ærede Herrer hidtil have omtalt. Naar vi tænke paa, hvem det er, der skal beboe disse Leiligheder, der tales om i § 1 Nr. 4, saa er det især fattige Folk, og de trænge til noget An- det endnu end Lys og Luft, hvilket netop let bliver formindstet for dem, naar vi give nær- værende Bestemmelser om, hvor dybt Beboelses- kjeldere maae ligge. Mit Forslag gaaer der- for ud paa at tage denne Bestemmelse om Høiden over Jorden bort; men for at bøde derpaa, har jeg i et andet Vædringsforslag søgt at træffe en Bestemmelse, der gaaer ud paa, at der i ethvert Tilfælde skal lægges Af- sivningsrør, for at fjerne, saavidt det ved saa- danne Rør er muligt, den Fugtighed, som al- tid er tilstede. Derved har jeg ikke blot tænkt paa Grundvandet, som den ærede Ordfører har om- talt, men ogsaa paa Bintervandet, som ligger og siver ned i Jorden, og som ogsaa meget godt kan fjernes. Naar vi tænke paa, hvad det er for Sygdomme, der træffe disse Beboere, da er det saadanne, hvis Oprindelse ikke saa me- get hidrører fra Savnet af Lys og Luft, som fra Savnet af tørre Leiligheder, Sygdomme, som især fremvæles af Fugtighed. Jeg har derfor troet, at jeg, idet jeg gav en Løttelse for Byggherren i første Tilfælde, hvor der saa- ledes ikke gives nogen Bestemmelse om Høi-